

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΛ 29/05/2026

A1

Η υπογεννητικότητα είναι μία παγκόσμια πραγματικότητα που οφείλεται σε ποικίλους παράγοντες. Ως βασικότερες αιτίες αναφέρονται η οικονομική δυσχέρεια, η επαγγελματική αβεβαιότητα, η κρατική απρονοησία απέναντι στον οικογενειακό θεσμό που σε συνδυασμό με την ανθρωπιστική κρίση, την αλλαγή προτύπων υπό την επίδραση της ψηφιακής τεχνολογίας οδηγούν στην επίταση του φαινομένου. Επισημαίνεται ότι και υπαρκτά προβλήματα προκύπτουν από την πολυεπίπεδη κρίση, όπως είναι η περιβαλλοντική, καθώς και από την όξυνση των ανισοτήτων ως απόρροια της επίδρασης της τεχνητής νοημοσύνης. Μάλιστα, το δημογραφικό ζήτημα σχετίζεται και με τη διάβρωση των διαφυλικών σχέσεων λόγω της υπέρμετρης χρήσης των έξυπνων τηλεφώνων.

B1

1β, 2β, 3α, 4α, 5α.

B2α

Αίτιο: Η χρήση των smartphones.

Αποτελέσματα: Αλλαγές στους τρόπους αλληλεπίδρασης, ωραιοποιημένα πρότυπα, αύξηση μοναξιάς, προβλήματα στις διαφυλικές σχέσεις. Πρόθεση της άρθρογράφου είναι να τονίσει εμφατικά και να αποδείξει την αιτιακή σχέση ανάμεσα στην αρνητική επιρροή της ψηφιακής τεχνολογίας στις σχέσεις των ανθρώπων και στην όξυνση της μοναξιάς.

B2β

Γιατί: Αιτιολογήση. Με τη λέξη γιατί αιτιολογείται ότι το πνεύμα προόδου δεν εξαρτάται καθοριστικά από την ηλικία. Υπάρχουν, σύμφωνα με το συγγραφέα, νέοι συντηρητικοί και ηλικιωμένοι καινοτόμοι.

Λοιπόν: Συμπέρασμα. Με τη λέξη λοιπόν δηλώνεται το συμπέρασμα που αφορά στην αναγκαιότητα της ύπαρξης των δύο ηλικιακών ομάδων νέων και ηλικιωμένων, αφού προηγήθηκε ο συλλογισμός ότι η

προοδευτικότητα είναι ανεξάρτητη της ηλικίας και πως για την κοινωνική εξυγίανση χρειάζονται και οι δύο ομάδες.

B3

- Με το ασύνδετο σχήμα καταγράφονται χαρακτηριστικά παραδείγματα της νεανικής ηλικίας όπως η επαναστατικότητα η αγάπη για την καινοτομία, η ριζοσπαστικότητα, ο αντικοφορμισμός. Το ύφος είναι ζωντανό, άμεσο, οικείο και ο λόγος καθίσταται πυκνός και γοργός.
- Με τη χρήση του πρώτου πληθυντικού ρηματικού προσώπου ο συντάκτης εντάσσει τον εαυτό του στο συλλογικό υποκείμενο των ανθρώπων που αποδεχόμαστε ότι η νεανική διάθεση δεν είναι αναγκαία συνάρτηση της ηλικίας και ο ισχυρισμός του αποκτά καθολικότητα ενώ το ύφος καθίσταται οικείο, άμεσο, ζωντανό.
- Με τη συνυποδήλωση/ μεταφορά τονίζεται emphaticά ότι κινδυνεύουν κοινωνίες που απαρτίζονται μόνο από πολίτες οι οποίοι διαθέτουν μόνο τον αυθορμητισμό, την παρορμητικότητα και ατενίζουν το μέλλον απορρίπτοντας την πολύτιμη γνώση και εμπειρία του παρελθόντος. Ο λόγος εικονοποιείται, το ύφος είναι παραστατικό, γλαφυρό, ζωντανό και προσδίδεται αισθητική αξία, ευαισθητοποιεί τον αναγνώστη και παράλληλα κεντρίζει το ενδιαφέρον του.

Θέμα Γ

Το ποιητικό υποκείμενο εστιάζει στο θέμα της σύνδεσης του ανθρώπινου βίου με το αίσθημα χαράς και τη μαχητική στάση απέναντι στις δυσκολίες της ζωής. Ο Ανδρέας Εμπειρικός προτρέπει τον αναγνώστη/ την αναγνώστρια να απομακρύνει τη θλίψη και να επιδιώκει τη χαρά μέσω της προστακτικής και της προτρεπτικής υποτακτικής «Χτύπα», «να στολιστής», καλώντας παράλληλα σε απελευθέρωση από αρνητικές κριτικές με μεταφορικό λόγο και «όχι να πίνης ξύδι όποιος κι αν στο δίνει», αλλά και μέσα απ την αντίθεση «Τώρα σου πρέπει μέλι και ένα ποτήριο γιομάτο δεν με μέλει». Ακόμη, η ποιητική φωνή παρακινεί το δέκτη να απολαύσει την ανέμελη ζωή «πρέπει να νιώσης... σε τραβάνε», να νιώσει ψυχική λύτρωση «Κι αφού λυτρώσεις... βαρβάρου», μα κυρίως να διώξει κάθε φόβο με αυτοπεποίθηση και τόλμη «προπάντων μη φοβηθεί στο πάτημά σου»

Στο κάλεσμα του ποιητικού υποκειμένου θα ανταποκρινόμουν θετικά. Οι δυσκολίες και προκλήσεις στη ζωή θεωρώ ότι αντιμετωπίζονται κυρίως με θάρρος, αισιοδοξία και μαχητικότητα. Ο ανθρώπινος βίος εμπεριέχει εναλλαγή λύπης και χαράς ενώ συχνά έχει παρατηρηθεί ότι μετά από τυχόν αντιξοότητες

συνήθως η ίδια η ζωή μας ανταμείβει με χαρές και απολαύσεις που οδηγούν στην ψυχική κάθαρση.

ΑΛΛΟΙ ΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

1. β ενικό ρηματικό πρόσωπο (να χαρής)
2. παρομοίωση (σαν βλύσμα)
3. δεοντική τροπικότητα (πρέπει να νιώσης όλες τις ηδονές)
4. επαναλήψεις (πρέπει)
5. εικόνες (να στολιστής με αχάτη)

Θέμα Δ:

Άρθρο

Προτεινόμενος τίτλος: « Μοναξιά: Κοινωνική μάστιγα σε...κάθε ηλικία»

Πρόλογος: Στη σύγχρονη εποχή παρά την αλματώδη ανάπτυξη της τεχνολογίας και των μέσων επικοινωνίας, ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι αισθάνονται απομονωμένοι και η μοναξιά δεν αφορά μόνο τους ηλικιωμένους, αλλά επηρεάζει έντονα και τους νέους, οι οποίοι συχνά δυσκολεύονται να δημιουργήσουν ουσιαστικές ανθρώπινες σχέσεις.

Z.1

Αίτια αύξησης της μοναξιάς:

1. Εντατικοί ρυθμοί ζωής.
2. Απομόνωση λόγω της υπέρμετρης χρήσης ψηφιακής τεχνολογίας
3. Ατομικισμός και αδιαφορία για τον συνάνθρωπο
4. Κρίση στο θεσμό της οικογένειας
5. Περιφρόνηση προς τους ηλικιωμένους λόγω ηλικιακού ρατσισμού

Z.2

Τρόποι συνεργασίας των δύο γενεών:

1. Επισκέψεις μαθητών και νέων σε μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων
2. Συζήτηση με μεγαλύτερους σε ηλικία για ανταλλαγή γνώμων, βιωμάτων και απόψεων
3. Διοργάνωση εκδρομών, αθλητικών εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν από κοινού ηλικιωμένοι και νέοι.

4. Οι νέοι οφείλουν να δείχνουν σεβασμό στους ηλικιωμένους, ότι τους χρειάζονται, ότι δεν τους είναι βάρος και ότι είναι πολύτιμοι, λόγω της εμπειρίας και της σοφίας που διαθέτουν.

Επίλογος: Συμπερασματικά, η ουσιαστική επικοινωνία, η αλληλεγγύη και η συνεργασία ανάμεσα στους νέους και στους ηλικιωμένους μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά στην αντιμετώπιση της μοναξιάς, μέσα από κοινές δράσεις και αμοιβαία στήριξη. Οι δύο γενιές έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ισχυρούς δεσμούς ,να ανταλλάξουν εμπειρίες και να γεμίσουν τη ζωή τους με αγάπη, κατανόηση και αισιοδοξία.

Ονοματεπώνυμο (προαιρετικά)

Σημείωση: Ο πρόλογος και ο επίλογος είναι ενδεικτικοί